ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ഏകാശീതിതമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ഏകാശീതിതമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
സ ഇത്ഥം ദ്വിജമുഖ്യേന സഹ സങ്കഥയൻ ഹരിഃ।
സർവഭൂതമനോഽഭിജ്ഞഃ സ്മയമാന ഉവാച തം ॥ **1** ॥

ബ്രഹ്മണ്യോ ബ്രാഹ്മണം കൃഷ്ണോ
ഭഗവാൻ പ്രഹസൻ പ്രിയം।
പ്രേമ്ണാ നിരീക്ഷണേനൈവ
പ്രേക്ഷൻ ഖലു സതാം ഗതിഃ ॥ **2** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
കിമുപായനമാനീതം ബ്രഹ്മൻ മേ ഭവതാ ഗൃഹാത്।
അണ്വപ്യുപാഹൃതം ഭക്തൈഃ പ്രേമ്ണാ ഭൂർയേവ മേ ഭവേത്।
ഭൂർയപ്യഭക്തോപഹൃതം ന മേ തോഷായ കൽപതേ ॥ **3** ॥

പത്രം പുഷ്പം ഫലം തോയം യോ മേ ഭക്ത്യാ പ്രയച്ഛതി।
തദഹം ഭക്ത്യുപഹൃതമശ്നാമി പ്രയതാത്മനഃ ॥ **4** ॥

ഇത്യുക്തോഽപി ദ്വിജസ്തസ്മൈ വ്രീഡിതഃ പതയേ ശ്രിയഃ।
പൃഥുകപ്രസൃതിം രാജൻ ന പ്രായച്ഛദവാങ്മുഖഃ ॥ **5** ॥

സർവഭൂതാത്മദൃക് സാക്ഷാത് തസ്യാഗമനകാരണം।
വിജ്ഞായാചിന്തയന്നായം ശ്രീകാമോ മാഭജത്പുരാ ॥ **6** ॥

പത്ന്യാഃ പതിവ്രതായാസ്തു സഖാ പ്രിയചികീർഷയാ।
പ്രാപ്തോ മാമസ്യ ദാസ്യാമി സമ്പദോഽമർത്യദുർലഭാഃ ॥ **7** ॥

ഇത്ഥം വിചിന്ത്യ വസനാച്ചീരബദ്ധാന്ദ്വിജൻമനഃ।
സ്വയം ജഹാര കിമിദമിതി പൃഥുകതണ്ഡുലാൻ ॥ **8** ॥

നൻവേതദുപനീതം മേ പരമപ്രീണനം സഖേ।
തർപയന്ത്യംഗ മാം വിശ്വമേതേ പൃഥുകതണ്ഡുലാഃ ॥ **9** ॥

ഇതി മുഷ്ടിം സകൃജ്ജഗ്ധ്വാ ദ്വിതീയാം ജഗ്ധുമാദദേ।
താവച്ഛ്രീർജഗൃഹേ ഹസ്തം തത്പരാ പരമേഷ്ഠിനഃ ॥ **10** ॥

ഏതാവതാലം വിശ്വാത്മൻ
സർവസമ്പത്സമൃദ്ധയേ।
അസ്മിൻ ലോകേഽഥവാമുഷ്മിൻ
പുംസസ്ത്വത്തോഷകാരണം ॥ **11** ॥

ബ്രാഹ്മണസ്താം തു രജനീമുഷിത്വാച്യുതമന്ദിരേ।
ഭുക്ത്വാ പീത്വാ സുഖം മേനേ ആത്മാനം സ്വർഗതം യഥാ ॥ **12** ॥

ശ്വോഭൂതേ വിശ്വഭാവേന സ്വസുഖേനാഭിവന്ദിതഃ।
ജഗാമ സ്വാലയം താത പഥ്യനുവ്രജ്യ നന്ദിതഃ ॥ **13** ॥

സ ചാലബ്ധ്വാ ധനം കൃഷ്ണാന്ന തു യാചിതവാൻ സ്വയം।
സ്വഗൃഹാൻ വ്രീഡിതോഽഗച്ഛൻമഹദ്ദർശനനിർവൃതഃ ॥ **14** ॥

അഹോ ബ്രഹ്മണ്യദേവസ്യ ദൃഷ്ടാ ബ്രഹ്മണ്യതാ മയാ।
യദ് ദരിദ്രതമോ ലക്ഷ്മീമാശ്ലിഷ്ടോ ബിഭ്രതോരസി ॥ **15** ॥

ക്വാഹം ദരിദ്രഃ പാപീയാൻ ക്വ കൃഷ്ണഃ ശ്രീനികേതനഃ।
ബ്രഹ്മബന്ധുരിതി സ്മാഹം ബാഹുഭ്യാം പരിരംഭിതഃ ॥ **16** ॥

നിവാസിതഃ പ്രിയാജുഷ്ടേ പർയങ്കേ ഭ്രാതരോ യഥാ।
മഹിഷ്യാ വീജിതഃ ശ്രാന്തോ വാലവ്യജനഹസ്തയാ ॥ **17** ॥

ശുശ്രൂഷയാ പരമയാ പാദസംവാഹനാദിഭിഃ।
പൂജിതോ ദേവദേവേന വിപ്രദേവേന ദേവവത് ॥ **18** ॥

സ്വർഗാപവർഗയോഃ പുംസാം രസായാം ഭുവി സമ്പദാം।
സർവാസാമപി സിദ്ധീനാം മൂലം തച്ചരണാർചനം ॥ **19** ॥

അധനോഽയം ധനം പ്രാപ്യ മാദ്യന്നുച്ചൈർന മാം സ്മരേത്।
ഇതി കാരുണികോ നൂനം ധനം മേഽഭൂരി നാദദാത് ॥ **20** ॥

ഇതി തച്ചിന്തയന്നന്തഃ പ്രാപ്തോ നിജഗൃഹാന്തികം।
സൂര്യാനലേന്ദുസങ്കാശൈർവിമാനൈഃ സർവതോ വൃതം ॥ **21** ॥

വിചിത്രോപവനോദ്യാനൈഃ കൂജദ്വിജകുലാകുലൈഃ।
പ്രോത്ഫുല്ലകുമുദാംഭോജകഹ്ലാരോത്പലവാരിഭിഃ ॥ **22** ॥

ജുഷ്ടം സ്വലങ്കൃതൈഃ പുംഭിഃ സ്ത്രീഭിശ്ച ഹരിണാക്ഷിഭിഃ।
കിമിദം കസ്യ വാ സ്ഥാനം കഥം തദിദമിത്യഭൂത് ॥ **23** ॥

ഏവം മീമാംസമാനം തം നരാ നാര്യോഽമരപ്രഭാഃ।
പ്രത്യഗൃഹ്ണൻ മഹാഭാഗം ഗീതവാദ്യേന ഭൂയസാ ॥ **24** ॥

പതിമാഗതമാകർണ്യ പത്ന്യുദ്ധർഷാതിസംഭ്രമാ।
നിശ്ചക്രാമ ഗൃഹാത്തൂർണം രൂപിണീ ശ്രീരിവാലയാത് ॥ **25** ॥

പതിവ്രതാ പതിം ദൃഷ്ട്വാ പ്രേമോത്കംഠാശ്രുലോചനാ।
മീലിതാക്ഷ്യനമദ് ബുദ്ധ്യാ മനസാ പരിഷസ്വജേ ॥ **26** ॥

പത്നീം വീക്ഷ്യ വിസ്ഫുരന്തീം ദേവീം വൈമാനികീമിവ।
ദാസീനാം നിഷ്കകംഠീനാം മധ്യേ ഭാന്തീം സ വിസ്മിതഃ ॥ **27** ॥

പ്രീതഃ സ്വയം തയാ യുക്തഃ പ്രവിഷ്ടോ നിജമന്ദിരം।
മണിസ്തംഭശതോപേതം മഹേന്ദ്രഭവനം യഥാ ॥ **28** ॥

പയഃഫേനനിഭാഃ ശയ്യാ ദാന്താ രുക്മപരിച്ഛദാഃ।
പര്യങ്കാ ഹേമദണ്ഡാനി ചാമരവ്യജനാനി ച ॥ **29** ॥

ആസനാനി ച ഹൈമാനി മൃദൂപസ്തരണാനി ച।
മുക്താദാമവിലംബീനി വിതാനാനി ദ്യുമന്തി ച ॥ **30** ॥

സ്വച്ഛസ്ഫടികകുഡ്യേഷു മഹാമാരകതേഷു ച।
രത്നദീപാ ഭ്രാജമാനാ ലലനാരത്നസംയുതാഃ ॥ **31** ॥

വിലോക്യ ബ്രാഹ്മണസ്തത്ര സമൃദ്ധീഃ സർവസമ്പദാം।
തർകയാമാസ നിർവ്യഗ്രഃ സ്വസമൃദ്ധിമഹൈതുകീം ॥ **32** ॥

നൂനം ബതൈതൻമമ ദുർഭഗസ്യ
ശശ്വദ്ദരിദ്രസ്യ സമൃദ്ധിഹേതുഃ।
മഹാവിഭൂതേരവലോകതോഽൻയോ
നൈവോപപദ്യേത യദൂത്തമസ്യ ॥ **33** ॥

നൻവബ്രുവാണോ ദിശതേ സമക്ഷം
യാചിഷ്ണവേ ഭൂർയപി ഭൂരിഭോജഃ।
പർജന്യവത്തത് സ്വയമീക്ഷമാണോ
ദാശാർഹകാണാമൃഷഭഃ സഖാ മേ ॥ **34** ॥

കിഞ്ചിത്കരോത്യുർവപി യത് സ്വദത്തം
സുഹൃത്കൃതം ഫൽഗ്വപി ഭൂരികാരീ।
മയോപനീതാം പൃഥുകൈകമുഷ്ടിം
പ്രത്യഗ്രഹീത് പ്രീതിയുതോ മഹാത്മാ ॥ **35** ॥

തസ്യൈവ മേ സൗഹൃദസഖ്യമൈത്രീ -
ദാസ്യം പുനർജൻമനി ജൻമനി സ്യാത് ।
മഹാനുഭാവേന ഗുണാലയേന
വിഷജ്ജതസ്തത്പുരുഷപ്രസംഗഃ ॥ **36** ॥

ഭക്തായ ചിത്രാ ഭഗവാൻ ഹി സമ്പദോ
രാജ്യം വിഭൂതീർന സമർഥയത്യജഃ ।
അദീർഘബോധായ വിചക്ഷണഃ സ്വയം
പശ്യൻ നിപാതം ധനിനാം മദോദ്ഭവം ॥ **37** ॥

ഇത്ഥം വ്യവസിതോ ബുദ്ധ്യാ ഭക്തോഽതീവ ജനാർദനേ ।
വിഷയാഞ്ജായയാ ത്യക്ഷ്യൻ ബുഭുജേ നാതിലമ്പടഃ ॥ **38** ॥

തസ്യ വൈ ദേവദേവസ്യ ഹരേർയജ്ഞപതേഃ പ്രഭോഃ ।
ബ്രാഹ്മണാഃ പ്രഭവോ ദൈവം ന തേഭ്യോ വിദ്യതേ പരം ॥ **39** ॥

ഏവം സ വിപ്രോ ഭഗവത്സുഹൃത്തദാ
ദൃഷ്ട്വാ സ്വഭൃത്യൈരജിതം പരാജിതം ।
തദ്ധ്യാനവേഗോദ്ഗ്രഥിതാത്മബന്ധന -
സ്തദ്ധാമ ലേഭേഽചിരതഃ സതാം ഗതിം ॥ **40** ॥

ഏതദ് ബ്രഹ്മണ്യദേവസ്യ ശ്രുത്വാ ബ്രഹ്മണ്യതാം നരഃ ।
ലബ്ധഭാവോ ഭഗവതി കർമബന്ധാദ് വിമുച്യതേ ॥ **41** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം ദശമസ്കന്ധേ ഉത്തരാർധേ
പൃഥുകോപാഖ്യാനം നാമ ഏകാശീതിതമോഽധ്യായഃ ॥